

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

SERİ B. CİLT I. SAYI I.

TURİZM VE TABİATI KORUMA İŞLERİMİZ

Yazan

Doçent : Dr. Selâhattin İnal

I

İkinci dünya harbinden sonra, Milletler arasında hemen her sahada eskiye nisbetle daha canlı bir kaynaşma ve yaklaşma hareketi başlamıştır. Bunu yalnız Politik alanda değil, ekonomik, sosyal, ilmi ve kültürel sahalarda da bir çok misallerile ve milletlerarası çeşitli teşekküllerin meydana çıkmasıyla da müşahade etmekteyiz. Geniş insan kütlelerinin umumî hayat şartlarının kalkındırılması gayesile yakın ilgisi bulunan bu ceryan, harbin yaratmış olduğu anormal şartların henüz ortadan kalkmamış bulunmasına rağmen devamlı bir gelişme göstermektedir. Bu ceryanın doğurmuş olduğu yeni dünya görüşünün, gün geçtikçe tekâmül eden nakil vasıtalarıyla de ilgili olarak dünya turizminde de büyük ölçüde inkişafıya yol açacağı gayet tabiidir. Nitekim Turistik istatistikler, seyyah sayısının yıldan yıla artmakta olduğunu göstermekle bu vakıyı teyit etmiş bulunuyorlar. Nerdeki Turizm, İsviçre, Fransa, İtalya gibi memleketlerde hemen her sınıf halkın katılması gereken sosyal bir ihtiyaç olarak mütalâa olunmakta ve hususî teşekküller tarafından organize edilmektedir. Diğer taraftan da önemli bir gelir kaynağı olarak üzerinde durulmakta ve inkişafı uğrunda emekler harcanan millî bir dava haline getirilmektedir. Bir misal olarak Fransaya yalnız 1949 yılında 1.900.000 Turistin gelmiş ve bu yüzden Fransanın 90 milyar frank (takriben 720 milyon T.L.) tutarında bir kazanç sağlamış olduğunu söylemek, Turizmin ne derece büyük insan ve para hareketlerine sebep olduğunu göstermeğe yeter bir delildir sanırım¹⁾. İşte bunun içindir ki, Turizm endüstrisi daha eski olan bazı Avrupa devletleri, memleketin «Görülmez ihracatı» arasında yer alan turizme son derece önem vermekte, ithalât ve ihracat arasındaki ticaret muva-

¹⁾ Türkiye Turing ve otomobil kurumu belteni 1950, sayı 107.

zenesinin açığını Turizm gelirile kapamaya çalışmaktadırlar. Nitekim İtalya, 1948 yılında bu açığının % 38 ini, İsviçre ve İsveç % 28 ini ve İngiltere % 21 ini bu yoldan elde ettikleri gelirlerle kapamış bulunmaktadırlar ¹⁾.

Turizm endüstrisini düzenlemiş ve bu maksad için gerekli olan propagandayı başarı ile sağlamış olan memleketlerin bu kaynaktan elde edecekleri gelirlerin yıldan yıla kabarcacağından aslâ şüphe etmemek lâzımdır. Çünkü artık Turizm, yalnız zengin kimselere has olan lüks bir imtiyaz olmaktan çıkmış, orta halli insanların ve hatta işçi sınıfının da katılabileceği bir hareket halini almıştır.

Turist sayısının bu artışı ile ilgili olarak seyyahın zevk ve isteklerinde ve gittiği memlekette aradığı şeylerde de büyük değişiklikler olmuştur. Seyyah artık ziyaret ettiği memleketin yalnız tarihi eserleri ve tabii güzellikleriyle iktifa etmemekte, aynı zamanda Monoton hayatının yorgunluğunu diğer milletlerin başka renk ve ahenk taşıyan değişik yaşayış âlemi içinde dinlendirmek istemektedir. Bu arada çeşitli kültür olaylarından, sporlardan ve eğlencelerden faydalanmayı ve bu suretle hoş bir vakit geçirmeyi de arzu etmektedir. Buna göre günün Turizm endüstrisi, fonksiyonları itibarile şumul kazanmakta, seyahat, ikamet işlerinin düzenlenmesi, tarih ve tabiat zenginliklerinin ziyaretçiye arz edilmesi gibi mes'eleler yanında, bir de mahalli hayatın başkalarınca enteresan ve orijinal görülen taraflarının yabancıya tanıtılması ve çeşitli spor ve eğlence imkânlarının sağlanması gibi vazifelerle de karşı karşıya bulunmaktadır.

Memleketimiz Turistik hareketlerin gelişmesi için gereken bütün şartlara tabiaten sahip bulunmaktadır. Coğrafi mevkiimizin müstesna durumu Türkiye'ye bu sahada büyük gelişmeler vadetmektedir. Türkiye'nin bir taraftan hemen üç kıt'anın kavşak noktasında bulunması, diğer taraftan da dünyanın turizm bakımından önemli olan belli başlı kara, su ve hava yollarına rastlaması, memleketimiz için çok müsaide bir durum yaratmaktadır. Normal şartların avdeti halinde Türkiye'nin orta, batı ve kuzey Avrupa memleketleriyle daha kısa yollardan irtibat tesis edeceği gayet tabiidir.

Türkiye, tarih öncesi devirlerdenberi bir çok medeniyetlere sahne olan bir toprağın üzerinde yayılmakta ve oldukça zengin müzelerine sahip bulunmaktadır. Yurdumuz çeşitli iklimleri yan yana barındıran ve türlü avarızla şekillenen bir diyar olarak, eşsiz tabiat güzellikleri ve özellikleriyle süslenmekte, bitki ve hayvan âlemi bakımından gayet zengin bir memleket karakteri taşımaktadır. Bundan başka memleketimizde çeşitli dağ, kayak ve su sporları ile kara ve su avcılığı için gerekli bütün şartlar da bol ölçüde mevcut bulunmaktadır. Nihayet Türkiye, bir taraftan günün Turist kaynağı olan hıristiyan âlemi için, dinî müesseseleri mahallî örf ve âdetle-

¹⁾ Şuvla, Refii Şükrü; Turizm meselesi karşısında Türkiyemizin durumu, Cumhuriyet Gazetesi sayı: 9425.

ri ve zengin folkloru ile çok cazip ve enteresan bir memleket olmakta, diğer taraftan çeşitli isteklerinin karşılanması bizim için daha kolay olan yakın doğunun islâm âlemi için din, tarih ve kültür bakımından büyük bir önem ifade etmektedir.

Devamlı ve verimli bir Turizm endüstrisinin kurulabilmesi için varlığına ihtiyaç görülen bütün bu şartlar, Türkiyenin müstakbel Turizminin teşvikkâr bir beşaretçisi gibi gözümüzün önünde durmaktadırlar. Bu halile memleketimiz adeta, işletilmesine henüz başlanılmayan bir altın yatağını andırmaktadır. İşte bunun içindir ki bir çok vatandaşlarımız, diğer milletlerin bol bol faydalandıkları bu nimetten şimdiye kadar neden faydalanamamış ve bu vâdide henüz müsbet bir adım atamamış olmamızdan haklı olarak üzüntü duymakta ve bu üzüntülerini türlü vesile ve vasıtalarla izhar etmektedirler.

II

Bundan bir müddet önce, Basın - Yayın ve Turizm Genel Müdürünün Turizm hakkında gazetelerde çıkan bir beyanatını okuduk. Gerek bu beyanattan ve gerekse gazete ve dergilerde rastlamış olduğumuz çeşitli yazılardan öğrendiğimize göre: «Hükümetimiz bu ehemmiyetli davaya lâayık olduğu alâkayı göstermektedir, ve bunu tahakkuk ettirmek azmindedir. Turizmi engelliyen mevzuat, ilk işler arasında ele alınarak Pasaport ve yabancıların Türkiyede ikamet ve seyahatleri hakkındaki kanunlar bugün en modern bir şekilde yeniden tedvin edilmiştir». «Yasak Bölge işi de halledilmek üzeredir. Bu mevzuat işi halledildikten sonra Turizmin gelişmesi için, otel personeli, Yol ve saire gibi mes'elelerle uğraşmak ve bunları asgari bir müddette halletmek hükümetimizin bu sahada başlıca gayesidir. Turizm davası, uzun vadeli bir işdir, ancak bunu şimdiden programlaşdırmak ve merhaleleştirmek lâzımdır.»

Her memleket mes'elesinde olduğu gibi, bu sahada yapılan her hayırlı teşebbüsten de ancak memnunluk duyulur. Yabancı'nın memlekete celbi için, Pasaport, Seyahat, İkamet ve para işlerinde kolaylık gösterilmesi, Turizmin ilk ve önemli tedbirlerindedir. Bunların düzenlenmiş olması mutlâka lâzımdır. Ancak bunların yanında ve belki de bunlara takaddüm etmesi gereken bazı tedbirler daha vardır, onlarda memlekete gelen yabancı'nın uzun zâman kalmasını, iyi intibalarla memnun olarak dönmelerini sağlıyan tedbirlerdir. Bu şartlar sağlanmadıkça Turizm, memleketimiz için ancak menfi bir propağanda vasıtası olur. Bir gelen bir daha gelmez ve gelmek isteyene de mani olur. Neticede almış olduğumuz tedbirler tesirsiz kalır, millet'in bu uğurda sarfettiği emek ve para da heder olur gider.

Unutmamak lâzımdır ki, Turist bulduğu ile iktifa etmiyen, umduğunu istiyen müstağni bir misafirdir. O katlandığı külfet ve yaptığı masraf karşılığında gittiği memleketin tarihî eserlerini tabii güzelliklerini görmek karşılaştığı yeni âlemin cazib bulacağı çeşitli nimetlerinden ve kültürel olaylarından faydalanmak ve tabiatile iyi muamele edilmek isteyecektir. O halde Turizm endüstrimizi düzenlerken tarihî eserlerimize, tabii güzelliklerimize diğer insanlarla muamele ve münasebetlerimize hatta Millî Oyunlar, Halk türküleri gibi yabancıya sunmak isteyeceğimiz Millî ve mahallî özelliklerimize bile çeki düzen vermek zorundayız.

Fakat ne yazık ki geçmiş devirlerin ve şanlı ecdadımızın bize miras bıraktığı, kültürümüzün şahidi olarak gösterdiğimiz, millî gururumuza kaynak yaparak övündüğümüz ve nihayet bugün perişan hallerile bile gelir vasıtası olarak kullanmak istediğimiz tarihî eserlerimizin çoğu, harap veya tamamen ortadan kaybolmak tehlikesile karşı karşıya bulunmaktadır.

Tıpkı bunlar gibi, yurdumuduzun tabii güzellikleri de aynı talihsizliğe uğratılmış olarak yüz karası bir durum arzederler. Nitekim İstanbul, Boğazi, Çamlıcası, Halici ve eşsiz adalarile tabii güzellik bakımından dünyanın incisi sayılabilecek bir şehirdir. Fakat esefle görüyoruz ki boğaz içi sahilleri yer yer kurulan odun, kömür, petrol ve tütün depolarile, çeşitli fabrika ve sınaî tesislerle estetik güzelliğini ve Pitoresk vasıflarını günden güne kaybetmektedir. Beykozun meşhur ve bin bir emekle yetiştirilmiş olan Abraham paşa korusu, benzeri diğer korular gibi harap olup gitmektedir. Yamaçlar çıplaklaşmakta, tepeler kelleşmekte ve yağmur sularının sürükleyip getirdiği moloz ve tortularla o güzelim koylar dolmaktadır. Hele boğaz içinin muhtelif yerlerinde kanayan birer yara gibi açılmış taş ocakları var ki, bunları, yurt güzelliğine karşı işlenen bir cinayet olarak tavsif etmekten kendimizi alamıyoruz.

Altın boynuz adile bütün dünyaca tanınan ve romantik güzelliği ile batı edebiyatında yer almış olan Haliç ve onun temadisi, Lâle devrinin meşhur Sâdabâbi Kâğathane, şimdi kokudan geçilmez bir bataklık halindedir. Adaların çamlıkları ve üzerinde artık tek çam ağacı bile bulunmayan Çamlıca, hemen bütün İstanbul mesireleri gibi, yağlı kâğıtlar, paçavralar, konserve kutuları ve türlü yiyecek artıklarile insana hüzün ve tiksinti veren bir mezbele manzarasındadır.

İstanbulula gelen, Boğaziçini, Halici ve adaları görmek isteyen yabancı Turistleri burada alakoyacak ve bu suretle umduğumuz fazla paranın memlekette kalmasını sağlayacak olan orijinal varlıklarımız, zannederim ki boğaz sahillerinden yükselen çok katlı, asndık yapılı, zevksiz ve ruhsuz apartmanlarla, büyük depolar ve etrafa kurum saçan fabrika bacaları değildir. Bunlar olsa olsa, Türk zevki ve Türk mimarî san'atile işlenen renk renk boyalı yalılar, yamaçlardan yeşil birer sütun gibi göklere yükselen

serviler, kat kat saçaklı sedirler, tepelere kanat geren çamlar, etrafa renk ve koku saçan erguvanlar, ihlamurlar, salkımlar ve nihayet kuş civıltılarıyla dolup boşalan ve boğazın mavi sularına karışan yem yeşil korulardır.

Tarihi eserlerimizi bu perişan durumdan ve tabiat güzelliklerimizi bu insafsız ve şuursuz müdahaleden korumadıkça yurdumuza gelecek her yabancı, tarih ve tabiatın bu emsalsiz lûtufları namına sadece üzüntü duyacak ve hakkımızda edindiği çok kötü intibalarla dönüp gidecektir.

Bu kısa izahat bize açıkça göstermektedir ki, Turizm, yalnız seyyah celbetmekten ve yurttaş gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında seyahate teşvik etmekten ibaret değildir. Bunun üstünde olarak Turizm, vatanı tarihi ve tabii değerleriyle daha çok sevmeyi ve daha çok imar etmeyi gaye edinen millî bir terbiye ve daha geniş manasile de medenî bir kalkınma hareketidir. Buna göre millî bir dâva olarak ele aldığımız ve temellerini atmak üzere bulunduğumuz Turizmin bir de iç âlemimizi ilgilendiren manevî cephesile ele alınması ve milletimizin henüz yabancı bulunduğu Turizm bilgi ve terbiyesile de teçhiz edilmesi lâzımdır. Ancak her yeni bilgi ve terbiyenin geniş halk kütlelerine mal edilmesi gönül ve kafalarda işlenmesi, uzun zaman isteyen güç ve külfetli bir işdir. İşte bu sebebledir ki, kurmak istediğimiz Millî Turizmin özlenen inkişafı için, bu inkişafın temelini teşkil edecek olan manevî zeminin diğer işlerden daha önce ve hiç olmazsa onlarla birlikte işlenmesi ve hazırlanması, aslâ istiğna gösteremeyeceğimiz bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır. Umumî hayatımızın muhtelif sahalarında ve hazırlayıcı mahiyette, başarmak zorunda olduğumuz bu işlerin devlet ve milletçe birlikte ve birbirini tamamlar bir şekilde yapılması lâzımdır. Aksi takdirde başladığımız iş eksik ve kurduğumuz organizasyon aksak olur, ve umduğumuz randımanı almamız da mümkün olamaz.

Yapacağımız hazırlığın en gücünü ve en uzun vâdelisini hiç şüphesiz tabii güzelliklerimizle olan münasebetlerimizin tanzimi mes'elesi teşkil edecektir. Ancak tabiat güzellik ve özelliklerinin takdiri, tesbiti ve belli sınırlar içinde muhafazası işi, medenî milletlerin cihanşümül bir kültür hareketi olarak ve çokdandır benimsedikleri «Tabiatı Koruma» konusu içinde yer alan ve dolayısıyla devlet müdahalesini lüzumlu kılan mühim bir keyfiyettir. O halde Turizm davasını hallederken buna paralel olarak «Tabiatı Koruma» konusunu da ele almak ve ikisini ahenktar bir şekilde koordine etmek lâzımdır. İşte biz burada yalnız Turizmin gelişmesine yardım etmekle kalmıyan ve aynı zamanda kültürel kalkınmamızın belli başlı şartlarından birisini teşkil eden «Tabiatı Koruma» konusunda devlet ve milletçe neler yapabileceğimiz hakkındaki fikir ve düşüncelerimizi kısaca ve ana hatlarıyla açıklamaya çalışacağız.

III

İleri memleketler, tabiatı koruma dâvasını bir taraftan kanunlar çıkarmak, diğer taraftan da halkı ve bilhassa gençliği türlü yollardan giderek bu alânda tenvir ve terbiye etmek suretile halletmişlerdir. Devlet, çıkarmış olduğu kanunî mevzuatla yurdun tabii güzellik ve özelliklerinin düzensiz müdahalelerden korunmasını emniyet altına almış ve ayrıca kaybolan tabii değerlerin ihyası imkânlarını da sağlamaya çalışmıştır. Halkın teşebbüs ve gayretile yer yer kurulmuş olan «Tabiatı Koruma ve civarı güzelleştirme cemiyetleri», devletçe alınan tedbirleri, desteklemek suretile tamamlamış ve davanın milletçe benimsenmesine hizmet etmişlerdir. Gençliğin aile kucağından başlamak suretile küçük yaşlardan itibaren mektep sıralarında sistemli bir şekilde terbiye edilmesi, tabiatı korumanın bir vatan sevgisi ve vazifesi halinde genç körpe dimağlara ve gönüllere işlenmesini mümkün kılmıştır.

Yurdun tabii güzellik ve özelliklerini ihtiva eden bazı karakteristik arazi parçalarının ve tabiat motiflerinin «Tabiatı Koruma» gayretile korunmuş olmasının yurda ne gibi faydalar sağlayabileceği de canlı örnekler verilmek suretile gösterilmek istenilmiştir. Hususî bir idareye tabi tutulan bu gibi «Tabiatı Koruma» sahalarının bilhassa «Millî Park» karakterinde olanlarından Turistik sahada son derece büyük faydalar sağlanmıştır. Zaten Turizmin gözle görünen ve elle tutulan müsbet neticeleri, milletin bu anlayışta yalnız isabet gösterdiğini isbat etmekle kalmamış, aynı zamanda bu hareketi geniş ölçüde takviye ve teşvik de etmiştir.

Millî Parklar, memleketin muhtelif yerlerinde ve belli vüs'atte sahalı olup bunlar Turistik, Estetik, Tarihî veya ilmî bakımdan hususî bir idareye tabi tutulurlar. Bir taraftan canlı cansız tabiat tezahürleriyle korunurlar, diğer taraftan da halkın girip çıkmasına, sıhhi bakımdan faydalanmasına, spor yapmasına, eğlenip dinlenmesine açık tutulurlar. İzin almadıkça avlanmak, parkın bitki ve hayvan varlığını her hangi bir şekilde zarara uğratmak yasaktır. Hemen bütün medenî memleketler —hatta komşumuz Yunanistan'da dahil olduğu halde— gerek ana vatanlarında ve gerekse müstemlekelerin de muhtelif vüs'atte millî parklar kurmuşlar ve bunları yerli ve yabancı halkın faydalanmasına arzetmişlerdir.

Her Amerikalı, Dünyanın en eski ve en enteresan millî parklarından birisi olması itibarile sahibi buldukları Yellowston Millî Parkından göğsü kabararak ve Millî bir gururla bahseder. Bilmem bu parkın kapladığı saha itibarile Girit adası vüs'atinde olduğunu duymuşmuydunuz? Parkın hudutları içinde her türlü seyyahın her türlü ihtiyacına cevap verecek şekilde, yani en konforlusundan en basitine kadar elliye yakın Otel ve Sığınak mevcuttur. Modern bir de hastanesi bulunan bu parkın muhtelif

yerlerinde satıcı dükkânları ve Benzin Tankları, görülür. Park, uzunluğu 500 kilometreyi aşan bir yol şebekesile örülmüş olup, içinde muhtelif otobüs seferleri vardır. Atla seyahat yapmak isteyenler için At, Seyis ve ayrıca rehberler bulundurulur. Göllerde, Akarsularda motorlar, Sandallar ve çeşitli avlanma vasıtaları emre hazır tutulur. Hülâsa, halkın tabiat güzelliklerinden doya doya faydalanması, ayrıca dinlenmesi, eğlenmesi ve neşelenmesi için ne lâzımsa hemen hepsi geniş ölçüde karşılanmış bulunmaktadır.

Birleşik Amerikanın sayısı 20 yi aşan Millî Parklarını daha 1932 yılında 3.750.000 kişi gezmiştir. İkinci dünya harbinden önce Almanyadaki millî parkların sayısı 500 e yaklaşmıştı. Polonyanın Bislovieza Millî Parkını 1937 yılında ziyaret edenler arasında 25 muhtelif millete mensub ilim adamı mevcuttu ¹⁾. Avusturya hükümeti, 1935 yılında Alpler mıntakasındaki Hohen Tauern tabiatı koruma parkında Cumudiye mıntakalarına kadar yükselen asfalt bir şose inşa ettirmiş ve bunun inşası için bizim paramızla 10 milyon liraya yakın bir para sarfetmişti ²⁾. 1940 yılında Romanyanın tabiatı koruma parkları adı altında ayırmış olduğu sahaların sayısı 40 ı bulmuşdu.

Turizmin inkişafı üzerinde mutlâk ve müsbet tesirleri aşikâr olan «Tabiatı Koruma» konusunun yapmak zorunda olduğumuz çeşitli işlerini, ana hatları itibarile şöylece hülâsa etmek mümkündür:

1 — Memleketimizde Tabiatı Koruma konusile ilgili her hangi bir kanun mevcut olmadığından tabiat güzellik ve özelliklerinin korunmasını emniyet altına alan bir kanun hazırlanmalıdır. Bu kanunun hükümleri gereğince ve ayrıca münasib görülecek yerlerde Millî Parklar kurulmalıdır. Tabiatı canlı, cansız hemen bütün azasile en çok temsil etmesi bakımından Millî Parklar şimdilik ormanlık sahalardan tefrik edilmelidir. Meselâ, İstanbul ve civarını içine alan Turistik bölge için başda adalar olmak üzere Belgrat ormanı, Alemdağ ormanları, Şile ormanları, Yalova ormanları, İzmit Koyu Kapıdağı yarım adası ve Uludağı Kompleksi ; İstanbul - Ankara Turistik yolu için Aband gölü ve civarı ormanları, Seben yaylası, Köroğlu dağı, Çamkoru ve Kızılcahamam ormanları, İzmir ve civarı için Kozak, Yamanlar, Bozdağ ormanları, Ayvalık ve civarı için «Çamlı» mevkii, Kütahya için «Çamlıca» ilk anda hatıra gelen ideal birer millî park sahasıdır. Bu sahalardaki ormanların çoğu devlete aittir. Bu günlerde hazırlanmakta olan orman kanunu tasarısına ve Turizmi teşvik kanunu tasarısına bu hususda yeni hükümlerin konması ve bu sahaların gerek tefrik ve gerekse müstakbel idaresi için Orman ve Turizm genel

1) Schoenichen, Walter: Naturschutz als volkische und internationale Kultur-aufgabe Jenö 1942.

2) İnal, Selâhattin; Tabiatı Koruma Karsısında biz ve ormancılığımız İstanbul 1949.

müdürlüklerinin daha şimdiden işbirliği yapmış olmaları çok yerinde bir hareket olur.

Millî Park adı altında tefrik edilecek sahaların ormanları bu sayede yalnız muhakkak bir tahribden kurtulmuş olmakla kalmayacaklar, aynı zamanda Millî Turizme büyük ölçüde faydalar sağlayacaklardır. Esefle itiraf etmemezi lâzımdır ki bu günkü şartlar altında ve bu günkü mevzuatla diğer bütün ormanlarımız gibi, bu ormanları da korumak ve gelecek nesillere intikal ettirmek mümkün olamayacaktır. Halbuki bu ormanlar, iç ve dış turizmin aslâ istiğna gösteremeyeceği millî birer varlıklarıdır. Bunları, otel ve yol inşa eder gibi bir hamlede tesis etmekte mümkün değildir. Bir defa elden çıkaracağımız bu ormanları yeniden kurabilme-miz, büyük malî külfetler bertaraf, en az 50 ilâ 100 senede mümkün olabilir. Bu itibarlardır ki, varlığına mutlâk surette muhtaç olduğumuz bu ormanları gözümüz gibi korumak ve imkân nisbetinde üretmek mukad-des bir vatan borcudur. Ayıracağımız Millî parklar Türk yurdunun tabiat ve orman tarihini gelecek nesillere intikal ettiren bir vasıta ve tabii ilim-lerle uğraşanlara canlı birer lâboratuar olarak hizmet edeceklerdir. Aynı zamanda güzel san'atlara Motif, Şiir ve Musikiye ilham kaynağı olacaklardır. Gençliğe ve aelûmum halka, tabiat sevgisini ve saygısını aşılama-da ve dolayısıyla yurt bağlılığını arttırmada büyük rol oynayacaklar, hal-kın eğlenmesine dinlenmesine ve çeşitli sporlar yapmasına ve nihayet mil-letler arası temaslara da imkân vermiş olacaklardır.

2 — Memleketimizin İl, İlçe ve Bucaklarında belediyelerin rehberliği-le mahallî «Tabiatı Koruma ve Civarı Güzelleştirme» cemiyetleri kurul-malı ve bu cemiyetler Turizm Genel Müdürlüğünce ayrıca desteklenmeli-dir. Bu sayede halkın tabiatı koruma ve Turizm hareketlerine iştiraki sağ-lanmış olur.

3 — İlk, ve Orta okullarla liselerin ve benzeri öğretim müesseseleri-nin programlarında tabiatı sevmeye ve koruma konusuna daha fazla yer vermeli ve gençliğin tabiatla sık sık temas etmesi bilhassa sağlanmalı-dır. Zira, tabiatı korumanın bir anlayış halinde ve bütün mesuliyetlerle birlikte tanıtılması ve gönülleri kaplıyan bir heyecan halinde benimsetil-mesi, ancak bu varlığı bizzat görmek, onun güzelliklerini yaşamak ve onunla başbaşa kalmakla mümkün olur.

4 — Tabiatı sevmeye, sayma ve koruma konusunda Radyo, Sinema, Matbuat, Kitab, Broşür, Afiş, Konferans ve saire gibi çeşitli propaganda vasıtalarından devamlı ve sistemli bir şekilde istifade edilmelidir.

Büyük ümitlerle kurmak ve organize etmek istediğimiz Turizm en-düstrisinin yakın bir gelecekte gümrah bir inkişaf gösterebilmesi, devam-lı ve düzenli bir organizma halinde çalışabilmesi, ancak Turizm üzerinde müessir olan çeşitli faktörlerin bir birini tamamlayacak şekilde kombine ve koordine edilmesi ile mümkün olacaktır. Bu sebebledir ki, Turizm ile

doğrudan doğruya ilgisi bulunan ve yukarıda sayılan şartların aynı zaman içinde gerçekleştirilmesini, giriştiğimiz teşebbüsün bir garantisi ad ediyor ve neticesinden büyük faydalar umuyoruz.

Kanaatimizce isabetli propagandalar yapmak suretile yabancıyı memlekete celbetmek ve onun memleket dahilindeki seyahat ve ikamet imkânlarını sağlamak, maksada kâfi değildir. Zira asıl olan şey, beklediğimiz bu yabancı akınının devam etmesi ve Turizmin bütün fonksiyonlarıyla istikrar kazanmış olmasıdır. Bunun için de yurdumuza gelecek yabancı Turistin maddeten olduğu gibi manen de tatmin edilmesi ve iyi intibalarla doldurulması lâzımdır. Yoksa kendimizi tabiat ahribcisi ve bu günahın suçlusu olarak tanıtmak, yurda fayda değil zarar getirecektir.

Dr. İsmail Hakkı Çelebi, İstanbul, İstanbul

Dr. İsmail Hakkı Çelebi, İstanbul, İstanbul

İstanbul, İstanbul

Dr. İsmail Hakkı Çelebi, İstanbul, İstanbul